

Sprawa C-365/23[Arce]ⁱ

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

9 czerwca 2023 r.

Sąd odsyłający:

Augstākā tiesa (Senāts) (sąd najwyższy, Łotwa)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

7 czerwca 2023 r.

Strona wnosząca skargę kasacyjną i strona skarżąca w postępowaniu głównym:

SIA A

Pozostałe strony postępowania kasacyjnego i strony pozwane w postępowaniu głównym:

C

D

E

[...]

Civillietu departaments (wydział cywilny)

Latvijas Republikas Senāts (sąd najwyższy Republiki Łotewskiej)

POSTANOWIENIE

Ryga, dnia 7 czerwca 2023 r.

Senāts [...][skład sądu odsyłającego]

ⁱ *Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa, która nie odpowiada rzeczywistej nazwie żadnej ze stron postępowania*

rozpatrzył w trybie pisemnym kwestię ewentualnego wystąpienia do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie cywilnej z powództwa SIA A przeciwko C, D i E, o zapłatę wynagrodzenia przewidzianego w umowie o świadczenie usług wsparcia rozwoju i kariery w określonej dyscyplinie sportu, w której wszczęto postępowanie kasacyjne w następstwie skargi kasacyjnej wniesionej przez SIA A od wyroku Rīgas apgabaltiesa (sądu okręgowego w Rydze) z dnia 22 stycznia 2021 r.

Przedmiot i okoliczności faktyczne postępowania głównego

- 1 W dniu 14 stycznia 2009 r. spółka SIA A, z jednej strony, oraz C i jego rodzice, D i E, z drugiej strony, zawarli umowę o świadczenie usług wsparcia rozwoju i kariery w określonej dyscyplinie sportu (zwaną dalej „umową”), której celem było osiągnięcie pożądanego rezultatu, a mianowicie zapewnienie C udanej kariery zawodowego sportowca. Umowa została zawarta na okres 15 lat, tj. do dnia 14 stycznia 2024 r. Umowa przewidywała, że SIA A będzie świadczyła na rzecz młodego sportowca różne usługi [szkolenia i coaching, medycynę sportową i psychologię, doradztwo zawodowe (opracowanie, wdrożenie i monitorowanie planu kariery, zawieranie umów między sportowcem a klubami sportowymi), marketing, usługi prawne, księgowość], za które sportowiec zapłaci wynagrodzenie odpowiadające 10 % jego dochodów osiągniętych w okresie obowiązywania umowy.

W dniu zawarcia umowy C miał 17 lat i nie posiadał statusu zawodowego sportowca.

- 2 W dniu 29 czerwca 2020 r. SIA A wniosła pozew przeciwko C, D i E w celu uzyskania zapłaty wynagrodzenia określonego w umowie. W skardze wszczynającej postępowanie wskazano, co następuje:

[2.1.] Strona skarżąca jest spółką handlową utworzoną w celu rozwoju na Łotwie określonego sportu i jego zawodników. Aby osiągnąć ten cel, strona skarżąca oferowała sportowcom połączone usługi mające na celu rozwój ich umiejętności zawodowych i kariery, zawierając umowy, które przewidywały obowiązek zapłaty w przyszłości, jeżeli sportowcy będą zarabiali co najmniej 1500 EUR miesięcznie.

[2.2] W wykonaniu umowy strona skarżąca świadczyła na rzecz C w latach 2009 i 2010 usługi wsparcia rozwoju i kariery określone w załączniku do umowy. C nie skorzystał z niektórych oferowanych usług, ale skorzystał z innych, w tym między innymi z treningów indywidualnych i zespołowych pod okiem wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Świadczenie usług wymagało od strony skarżącej zainwestowania środków finansowych, podczas gdy C zobowiązał się zgodnie z klauzulą 6.1 umowy do zapłaty na rzecz strony skarżącej wynagrodzenia odpowiadającego 10 % wszelkich dochodów netto z działalności w zakresie gier hazardowych w danej dyscyplinie sportu, reklamy, marketingu

i wystąpień w mediach, powiększonego o podatek od wartości dodanej obowiązujący na Łotwie.

[2.3] Strona skarżąca wykonała zobowiązania ciążące na niej na mocy umowy, natomiast strony pozwane naruszyły warunki umowy i nie zapłaciły określonego w umowie wynagrodzenia za świadczone usługi. Zważywszy na to, że dochody C z tytułu umów zawartych z klubami sportowymi w przedmiotowej dyscyplinie sportu wynoszą 16 637 779,90 EUR, strony pozwane są zobowiązane do zapłaty na rzecz strony skarżącej 10 % kwot wynikających z zawartych umów, czyli łącznie kwotę 1 663 777,99 EUR.

- 3 Sąd pierwszej instancji i sąd apelacyjny oddaliły jej roszczenia.

Strona skarżąca wniosła skargę kasacyjną. Kwestionując wyrok sądu apelacyjnego, który oddalił odwołanie ze względu na niezgodność umowy z przepisami o ochronie konsumentów, [strona skarżąca, obecnie] strona wnosząca skargę kasacyjną podnosi, że umowa jest umową dla „obiecujących” sportowców, do której nie mają zastosowania przepisy o ochronie konsumentów. W skardze kasacyjnej wskazano również, że konieczne jest zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w odniesieniu do tych kwestii wykładni prawa Unii Europejskiej, które są niejednoznaczne i od których zależy rozstrzygnięcie sprawy.

Właściwe przepisy prawa krajowego i prawa Unii

- 4 Prawo Unii Europejskiej:

Karta praw podstawowych Unii Europejskiej: art. 17, ust. 1 oraz art. 24 ust. 2.

Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (zwana dalej „dyrektywą 93/13”): art. 1 ust. 1, 2 lit. b) i c), art. 4 ust. 2, art. 3 ust. 1, art. 5, art. 6 ust. 1, art. 8 i 8a.

- 5 Właściwe przepisy prawa łotewskiego:

[5.1] Civillikums (kodeks cywilny, <https://likumi.lv/ta/id/225418-civillikums>):

186. Rodzice wspólnie reprezentują dzieci w stosunkach osobistych i majątkowych (reprezentacja łączna). [...]

223. Ojciec i matka są naturalnymi opiekunami swoich małoletnich dzieci na mocy prawa do pieczy.

293. Opiekun może w sprawach dotyczących małoletniego i w jego interesie zawierać wszelkiego rodzaju umowy oraz przyjmować i dokonywać płatności. Wszystkie te czynności wiążą małoletniego, o ile opiekun działał w dobrej wierze i w granicach należytego zarządzania finansami, nie wiążąc małoletniego po osiągnięciu przez niego pełnoletności, chyba że zachodzą szczególne potrzeby.

1408. Małoletni nie mają zdolności do czynności prawnych.

[5.2] Patērētāju tiesību aizsardzības likums [Ustawa o ochronie praw konsumentów] (w brzmieniu obowiązującym w chwili zawarcia umowy; aktualna i historyczna wersja dostępna na stronie <https://likumi.lv/doc.php?id=23309>):

Artykuł 1 Pojęcia użyte w niniejszej ustawie

W rozumieniu niniejszej ustawy: [...]

3) konsument: każda osoba fizyczna, która wyraża wolę nabycia, nabywa lub może nabyć lub korzystać z towarów lub usług w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą lub zawodową;

3) usługodawca: każda osoba, która w ramach swojej działalności gospodarczej lub zawodowej świadczy usługi na rzecz konsumenta; [...]

Artykuł 6 Nieuczciwe warunki umowne [...]

(2) Warunki umowy muszą być wyrażone prostym i zrozumiałym językiem.

(3) Warunki umowy, które nie były indywidualnie negocjowane, mogą być uznane za nieuczciwe, jeśli stoją w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczącą nierównowagę wynikających z umowy, praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. [...]

(8) Nieuczciwe warunki w umowach zawieranych przez producentów, sprzedawców lub dostawców usług z konsumentami nie są wiążące dla konsumenta, a umowa w pozostałej części obowiązuje strony, jeżeli jest to możliwe po wyłączeniu z niej nieuczciwych warunków. [...]

[5.3] Ley de Defensa de los Derechos de los Consumidores (Ustawa o ochronie praw konsumentów w brzmieniu, które weszło w życie w dniu 1 lipca 2014 r.):

Artykuł 6 Nieuczciwe warunki umowne [...]

(2²) Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do warunków umownych, które określają przedmiot umowy lub które dotyczą relacji ceny lub wynagrodzenia do towaru lub usługi, o ile warunki te są wyrażone prostym i zrozumiałym językiem. [...]

Przyczyny powstania wątpliwości sądu odsyłającego co do stosowania i wykładni prawa Unii

- 6 Trybunał Sprawiedliwości dokonał wykładni pojęcia „konsument” w kilku sprawach, ale jego orzecznictwo nie dotyczyło dotychczas stosowania przepisów dotyczących ochrony praw konsumentów w dziedzinie sportu.
- 7 Zdaniem Senāts należy wziąć pod uwagę następujące kwestie.

[7.1] Biała księga Komisji na temat sportu stanowi, że działalność sportowa podlega przepisom prawa Unii. Prawo konkurencji i przepisy dotyczące rynku wewnętrznego mają zastosowanie do sportu w zakresie, w jakim stanowi on działalność gospodarczą. Sport podlega również innym ważnym aspektom prawodawstwa Unii, takim jak zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, przepisom dotyczącym obywatelstwa Unii oraz równości kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia. Równocześnie sport charakteryzuje się pewnymi specyficznymi cechami, które często określa się mianem „specyfiki sportu”. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem specyfika sportu będzie nadal uznawana, ale nie może być interpretowana w sposób uzasadniający ogólne odstępstwo od stosowania prawa Unii (zob. biała księga Komisji na temat sportu z dnia 11 lipca 2007 r., COM(2007) 391, pkt 4.1).

[7.2] Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika bowiem, że w kontekście celów Unii uprawianie sportu jest przedmiotem prawa Unii tylko w takim zakresie, w jakim uznaje się je za działalność gospodarczą (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 2013 r., *Asociația Accept*, C-81/12, EU:C:2013:275, pkt 45 i przytoczone tam orzecznictwo). W świetle powyższego Trybunał Sprawiedliwości dokonał na przykład oceny zgodności ze swobodnym przepływem pracowników w Unii Europejskiej zobowiązania do zawarcia przez sportowca należącego do kategorii „obietujących” zawodników pierwszej umowy w charakterze zawodowego piłkarza z klubem, który go wyszkolił, oraz obowiązku zapłaty odszkodowania nałożonego na tego sportowca w konsekwencji niewykonania przez niego tego obowiązku (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 marca 2010 r., *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, w szczególności pkt 26), jak również inne kwestie z dziedziny sportu (zob. wyroki Trybunału Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 2013 r., *Asociația Accept*, C-81/12, EU:C:2013:275, w szczególności pkt 45, oraz z dnia 18 lipca 2006 r., *Meca-Medina i Majcen/Komisja*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, w szczególności pkt 42; a także sprawę *Royal Antwerp Football Club*, C-680/21, obecnie w toku).

W świetle przytoczonego powyżej orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości w dziedzinie prawa sportowego, a także z uwagi na brak przepisu szczególnego wyłączonego z zakresu stosowania dyrektywy 93/13 umowy zawierane w dziedzinie sportu, które zgodnie z przepisami tej dyrektywy mogą być zakwalifikowane jako umowy zawierane między przedsiębiorcami, mogą zostać zakwalifikowane jako umowy zawierane między przedsiębiorcami a konsumentami, Senāts uważa, że nie ma powodu, aby uznać, że przepisy tej dyrektywy nie miałyby zastosowania do umowy zawartej między klubem sportowym w ramach jego działalności gospodarczej a młodym sportowcem, który nie rozpoczął jeszcze zawodowej kariery sportowej. Fakt, że w praktyce istnieją pewne przykłady w dziedzinie sportu, w których podobne umowy nie są objęte przepisami dotyczącymi ochrony praw konsumentów, nie może służyć jako podstawa do odmowy konsumentom ochrony wynikającej z prawa Unii.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że w momencie zawarcia umowy młody sportowiec nie rozpoczął jeszcze kariery zawodowej, to znaczy nie został jeszcze zatrudniony przez żaden klub sportowy w danej dyscyplinie sportu.

[7.3] Okoliczność, że osoba, która jako konsument zawarła umowę o świadczenie usług, staje się następnie przedsiębiorcą, również wymaga dalszego wyjaśnienia. Zdaniem Senāts niniejsza sprawa różni się w zasadniczy sposób od spraw, których dotyczy orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości dotyczące stosowania przepisów w sprawie ustalania jurysdykcji (zob. wyroki Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 2020 r., *Personal Exchange International*, C-774/19, EU:C:2020:1015, pkt 40 i 41; a także z dnia 25 stycznia 2018 r., *Schrems*, C-498/16, EU:C:2018:37, pkt 31, 38 i 39). Jeśli chodzi o zakres stosowania praw konsumentów, okoliczność, że działalność młodego sportowca w dziedzinie objętej umową nabrała następnie zasadniczo profesjonalnego charakteru, jest bez znaczenia i nie może sama w sobie pozbawiać odbiorcy usług prawa do powołania się na status „konsumenta”.

[7.4] Konieczność wystąpienia z pytaniami prejudycjalnymi w celu ustalenia, czy do tego rodzaju umów zawieranych przez młodych sportowców i kluby sportowe mają zastosowanie warunki ochrony konsumentów określone w dyrektywie 93/13, w świetle rozbieżności w orzecznictwie państw członkowskich Unii.

Zgodnie z informacjami, którymi dysponuje Senāts, Cour d'appel de Paris (sąd apelacyjny w Paryżu, Francja) w wyroku z dnia 23 maja 2019 r. orzekł, że koszykarz, który jako przyszły zawodnik zawarł z agencją sportową umowę o świadczenie usług, na podstawie której agencja zobowiązała się do prowadzenia w imieniu sportowca negocjacji z klubami sportowymi w celu zakontraktowania koszykarza, w zamian za co koszykarz zobowiązał się zapłacić agencji określoną kwotę odpowiadającą części kwoty umów zawartych w wyniku tej współpracy, działał jako konsument, a nie jako przedsiębiorca (Cour d'appel de Paris, 2, 23–05–2019, nr 16/02277). Z kolei w wyroku z dnia 7 listopada 2002 r. Oberlandesgericht München (wyższy sąd krajowy w Monachium, Niemcy) uznał w sporze pomiędzy młodym tenisistą a agencją sportową, wynikającym z podobnej umowy o świadczenie usług zawartej między stronami w tamtej sprawie, że do tego stosunku prawnego nie mają zastosowania przepisy w dziedzinie ochrony konsumentów ([Oberlandesgericht] München, 07.11.2002–19 U 3238/02).

W świetle powyższego odpowiedź na pytania prejudycjalne przedłożone w niniejszej sprawie ma szczególne znaczenie dla zapewnienia jednolitej wykładni prawa Unii (zob. wyrok z dnia 6 października 2021 r., *Consortio Italian Management i Catania Multiservizi*, C-561/19, EU:C:2021:799, pkt 49).

- 8 W niniejszej sprawie sąd apelacyjny uznał za nieuczciwy warunek umowny, zgodnie z którym młody sportowiec powinien wypłacać wynagrodzenie odpowiadające 10 % jego dochodów w okresie obowiązywania umowy (15 lat).

Senāts podkreśla, że wynagrodzenie, o którym mowa, stanowi bowiem główne świadczenie wzajemne, którego usługodawca oczekuje od usługobiorcy.

W celu ustalenia, który przepis prawa Unii ma zastosowanie do tej kwestii, należy ustalić, czy wspomniany warunek umowy zawiera definicję głównego przedmiotu umowy, czy też odnosi się do relacji ceny i wynagrodzenia do usług, w rozumieniu art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13.

Senāts zwraca uwagę na fakt, że art. 6 ust. 2² Ley de Defensa de los Derechos de los Consumidores (ustawy o ochronie praw konsumentów), który transponuje do prawa krajowego wspomniany przepis dyrektywy 93/13, wszedł w życie po zawarciu umowy.

[8.1] Jeżeli ten warunek umowny zawiera definicję głównego przedmiotu umowy lub odnosi się do relacji ceny i wynagrodzenia do usług, Senāts pragnie sprawdzić, czy należy uznać, że wspomniany warunek umowny nie został wyrażony prostym i zrozumiałym językiem w rozumieniu art. 5 dyrektywy 93/13 oraz że powoduje on znaczącą nierównowagę wynikających z umowy praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 93/13.

W tym względzie pojawia się dodatkowe pytanie w związku z wyrokiem w sprawie *Olympique Lyonnais*, w którym Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że obiecujący gracz, który po zakończeniu swojego okresu szkoleniowego podpisze umowę w charakterze zawodowego piłkarza z klubem innego państwa członkowskiego, ryzykuje zasądzenie odszkodowania, którego wysokość jest obliczana bez związku z rzeczywistymi kosztami szkolenia (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 marca 2010 r., *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:14, pkt 50). Czy orzeczenie sądu krajowego obniżające kwotę, którą konsument może być zobowiązany zapłacić na rzecz usługodawcy, do wysokości rzeczywistych kosztów poniesionych przez usługodawcę w związku ze świadczeniem usług na rzecz konsumenta na podstawie umowy, byłoby sprzeczne z wymogami art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13? Wydaje się, że należy również uwzględnić orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym gdyby sąd krajowy mógł zmieniać treść nieuczciwych warunków zawartych w takich umowach, to takie uprawnienie mogłoby zagrażać realizacji długoterminowego celu ustanowionego w art. 7 dyrektywy 93/13 (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 27 stycznia 2021 r., *Dexia Nederland*, C-229/19 i C-289/19, EU:C:2021:68, pkt 64).

[8.2] Jeżeli ten warunek umowny zawiera definicję głównego przedmiotu umowy lub odnosi się do relacji ceny i wynagrodzenia do usług, Senāts chciałaby również ustalić, czy jeżeli sąd uzna, że wysokość wynagrodzenia jest w oczywisty sposób nieproporcjonalna w stosunku do świadczenia zrealizowanego przez usługodawcę, może on jednak na podstawie prawa krajowego uznać ten warunek umowny za nieuczciwy.

W tym względzie powstaje kolejne pytanie w związku z art. 8a dyrektywy 93/13. W szczególności czy okoliczność, że Łotwa poinformowała Komisję Europejską, iż jej ustawodawstwo nie wykracza poza minimalne standardy określone w tej dyrektywie, ogranicza w jakikolwiek sposób jurysdykcję sądów? Z opublikowanych przez Komisję Europejską informacji na temat powiadomień dokonanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 8a dyrektywy wynika, że państwa członkowskie albo oświadczyły, że ich prawo krajowe nie ustanawia przepisów wykraczających poza minimalne standardy określone w dyrektywie, albo stwierdziły na przykład, że prawo krajowe zawiera wykaz warunków umownych uznawanych za nieuczciwe w każdych okolicznościach lub wykaz warunków umownych, które należy uznać za nieuczciwe w braku dowodu przeciwnego, lub że wprowadzono przepis (sprzeczny z art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13), zgodnie z którym ocena nieuczciwego charakteru warunków umownych obejmuje warunki wyrażone prostym i zrozumiałym językiem. Jest to zgodne z przewidzianym w art. 8a dyrektywy 93/13 wymogiem informowania Komisji Europejskiej w szczególności o przepisach dotyczących oceny warunków umownych lub wykazu warunków umowy. Lista nie zawiera żadnych informacji na temat tego, czy którekolwiek państwo członkowskie rozszerzyło definicję pojęcia „konsument”, ani nawet powiadomienia w tym zakresie ze strony Włoch, chociaż wydaje się, że sąd włoski rozszerzył zakres ochrony przewidzianej w dyrektywie na podmioty inne niż osoby fizyczne (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 2 kwietnia 2020 r., *Condominio di Milano, via Meda*, C-329/19, EU:C:2020:263, pkt 35). Zdaniem Senāts z powyższego wynika, że powiadomienia państw członkowskich publikowane na podstawie art. 8a nie mogą być decydujące dla ustalenia, czy państwo członkowskie rozszerzyło definicję pojęcia „konsument”.

- 9 Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości dotyczące stosowania przepisów dyrektywy 93/13 nie odnosiło się dotychczas do kwestii, w jaki sposób należy oceniać okoliczność, że w chwili zawarcia umowy konsument był małoletni. Co do zasady małoletni nie mają zdolności prawnej do zawierania umów (przepisy prawa zezwalają im na zawieranie transakcji jedynie w wyjątkowych przypadkach, np. w zakresie rozporządzania mieniem, którym mogą swobodnie dysponować lub w przypadkach przewidzianych prawem, w stosunkach pracy). Należy zatem zbadać znaczenie okoliczności, że umowa zawarta w imieniu małoletniego konsumenta przez jego rodziców z usługodawcą ma istotny i trwały wpływ na sytuację finansową małoletniego, a w konsekwencji na jego prawo własności (w przypadku takiej umowy, głównie przez cały okres jego ewentualnej kariery zawodowej).

[9.1] Zdaniem Senāts, biorąc pod uwagę przewidzianą w art. 24 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej ochronę dzieci, konieczne jest wyjaśnienie, w jaki sposób sądy powinny w rzeczywistości zapewniać, aby umowa zawarta między usługodawcą a konsumentem, który w chwili zawarcia umowy był małoletni i w związku z tym podlegał wymogom dyrektywy 93/13, nie była sprzeczna z najlepszym interesem dziecka.

Ponadto sądy powinny również zbadać, czy taka umowa nadmiernie ogranicza prawo własności dziecka chronione na mocy art. 17 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

[9.2] Jeżeli natomiast okazałoby się, że umowa nie jest objęta zakresem stosowania dyrektywy 93/13 i że ponadto dyrektywa ta stoi na przeszkodzie stosowaniu przez sądy krajowe do takich umów przepisów dotyczących ochrony praw konsumentów zawartych w tej dyrektywie, Senāts zastanawia się, czy nie należy dokonać oceny, czy umowa narusza prawa podstawowe zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, o których mowa powyżej, biorąc pod uwagę, że działalność sportowa jako taka jest objęta zakresem stosowania prawa Unii (zob. pkt 7.1 do 7.2 niniejszego postanowienia).

- 10 W świetle powyższych rozważań Senāts uważa za konieczne zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości w celu wyjaśnienia sposobu, w jaki przepisy dotyczące nieuczciwych warunków powinny być stosowane w umowach konsumenckich.

Sentencja

Na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [...] [odesłanie do krajowych przepisów proceduralnych] Senāts

postanawia

zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

1) Czy umowa o świadczenie usług wsparcia rozwoju i kariery sportowca zawarta pomiędzy, z jednej strony przedsiębiorcą prowadzącym działalność zawodową w zakresie rozwoju i szkolenia sportowców, a z drugiej strony osobą małoletnią reprezentowaną przez rodziców, która w chwili zawarcia umowy nie wykonywała działalności zawodowej w dziedzinie sportu, jest objęta zakresem stosowania dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (zwanej dalej „dyrektywą 93/13”)?

2) W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze, czy dyrektywa 93/13 stoi na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu, które dokonuje wykładni przepisów transponujących tę dyrektywę do prawa krajowego w taki sposób, że zawarte w niej przepisy dotyczące ochrony konsumentów mają zastosowanie również do takich umów?

3) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze lub drugie, czy sąd krajowy może poddać ocenie pod kątem nieuczciwości na podstawie art. 3 dyrektywy 93/13 warunek umowny, który przewiduje, że w zamian za świadczenie usług wsparcia rozwoju i kariery w konkretnej dyscyplinie sportu określonej w umowie, młody sportowiec zobowiązuje się do

uiszczania opłaty w wysokości 10 % dochodu, który będzie otrzymywał w ciągu kolejnych 15 lat, i nie uznać takiego warunku za jeden z warunków, które nie podlegają ocenie pod kątem nieuczciwości na podstawie art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13?

4) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie trzecie, czy warunek umowny, który przewiduje, że w zamian za świadczenie usług wsparcia rozwoju i kariery sportowca określonych w umowie, młody sportowiec zobowiązuje się do uiszczania opłaty w wysokości 10 % dochodu, który będzie otrzymywał w ciągu kolejnych 15 lat, należy uznać za wyrażony prostym i zrozumiałym językiem w rozumieniu art. 5 dyrektywy 93/13, biorąc pod uwagę, że w chwili zawarcia umowy młody sportowiec nie dysponował jasnymi informacjami na temat wartości świadczonej usługi i kwoty do zapłaty za tę usługę, co umożliwiłoby mu ocenę konsekwencji finansowych, które mogą dla niego wynikać?

5) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie trzecie, czy warunek umowny, który przewiduje, że w zamian za świadczenie usług wsparcia rozwoju i kariery sportowca określonych w umowie, młody sportowiec zobowiązuje się do uiszczania opłaty w wysokości 10 % dochodu, który będzie otrzymywał w ciągu kolejnych 15 lat, należy zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy 93/13 uznać za warunek, który powoduje znaczącą nierównowagę wynikających z umowy praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta, ponieważ postanowienie to nie wiąże wartości świadczonej usługi z kosztami ponoszonymi przez konsumenta?

6) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie piąte, czy orzeczenie sądu krajowego obniżające kwotę, którą konsument może być zobowiązany zapłacić na rzecz usługodawcy, do wysokości rzeczywistych kosztów poniesionych przez usługodawcę w związku ze świadczeniem usług na rzecz konsumenta na podstawie umowy, byłoby sprzeczne z wymogami art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13?

7) W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie trzecie i w przypadku gdy warunek umowny, który przewiduje, że w zamian za świadczenie usług wsparcia rozwoju i kariery sportowca określonych w umowie, młody sportowiec zobowiązuje się do uiszczania opłaty w wysokości 10 % dochodu, który będzie otrzymywał w ciągu kolejnych 15 lat, nie podlega ocenie pod kątem nieuczciwego charakteru zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13, czy sąd krajowy, stwierdziwszy, że wysokość wynagrodzenia jest w sposób oczywisty nieproporcjonalna do wkładu wniesionego przez usługodawcę, może jednak uznać taki warunek umowny za nieuczciwy na podstawie prawa krajowego?

8) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie siódme, czy w przypadku umowy konsumenckiej zawartej w czasie, gdy art. 8a dyrektywy 93/13 nie wszedł jeszcze w życie, należy uwzględnić informacje przekazane przez państwo członkowskie Komisji Europejskiej na podstawie art. 8a tej dyrektywy

w odniesieniu do przepisów przyjętych przez państwo członkowskie na podstawie art. 8 tej dyrektywy, a w przypadku odpowiedzi twierdzącej, czy właściwość sądów krajowych jest ograniczona przez informacje przekazane przez to państwo członkowskie na podstawie art. 8a dyrektywy 93/13, jeżeli państwo członkowskie wskazało, że jego ustawodawstwo nie wykracza poza minimalne normy ustanowione w tej dyrektywie?

9) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze lub drugie, jakie znaczenie w świetle art. 17 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w związku z art. 24 tej karty dla stosowania przepisów transponujących przepisy dyrektywy 93/13 do prawa krajowego ma okoliczność, że w chwili zawarcia danej umowy o świadczenie usług obowiązującej przez 15 lat młody sportowiec był małoletni i w związku z tym umowa ta została zawarta przez jego rodziców w imieniu małoletniego, przewidując zobowiązanie tego ostatniego do zapłaty wynagrodzenia w wysokości 10 % wszystkich dochodów uzyskanych przez niego w okresie kolejnych 15 lat?

10) W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze lub drugie, biorąc pod uwagę, że działalność sportowa wchodzi w zakres stosowania prawa Unii, czy umowa o świadczenie usług na okres 15 lat zawarta z małoletnim sportowcem – zawarta w jego imieniu przez jego rodziców – która zobowiązuje małoletniego do uiszczania opłaty w wysokości 10 % wszystkich dochodów przez okres kolejnych 15 lat, narusza prawa podstawowe ustanowione w art. 17 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w związku z art. 24 ust. 2 tej karty?

Zawiesić postępowanie do czasu wydania wyroku przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek odwoławczy.

[...] [podpisy]